

วารสารบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ปี ที่.....ฉบับที่ เดือน.....

บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู

โรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

พรชัย นามญา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี และเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี โดยจำแนกตาม เพศ วุฒิ การศึกษา และตำแหน่ง

กลุ่มตัวอย่างข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 225 คน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้ข้าราชการครูมีทัศนะต่อบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและบทบาทด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทความรู้ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทด้านความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากผลการเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมและรายด้านจำแนกตามเพศ วุฒิกการศึกษา และตำแหน่ง สามารถอภิปรายสรุปผลได้ ดังนี้ข้าราชการครูเพศชายกับเพศหญิงมีทัศนะต่อบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้าราชการครูที่มีวุฒิกการศึกษาต่างกันมีทัศนะต่อบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกันมีทัศนะต่อบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ

ทักษะข้าราชการครู เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่งบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา

บทนำ

ในปัจจุบันรูปแบบทางการศึกษาในยุคของภาวะวิกฤติทางการศึกษาในด้านการบริหารจัดการการศึกษาของประเทศไทยที่ผลผลิตในด้านคุณภาพของผู้เรียนอยู่ในระดับที่ค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับประชาคมอาเซียน ดังนั้นการบริหารจัดการศึกษาไทยในท่ามกลางกระแสแห่งความเป็นโลกาภิวัตน์ (globalization) ซึ่งอยู่ภายใต้เงื่อนไขการปรับเปลี่ยนการแข่งขันเพื่อสร้างข้อได้เปรียบ และความมุ่งมั่นของสังคม ที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็วและความหลากหลายนั้นต่างก็ส่งผลกระทบต่อวงการวิชาชีพ โดยเฉพาะด้านการศึกษาซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการปรับเปลี่ยนบริบท และโครงสร้างการบริหารของการบริหารการจัดการศึกษาภายใต้สาระแห่งบทบัญญัติของกฎหมายการศึกษาที่เรียกว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545) มาตรา 9 การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติมีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครูคุณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาข้าราชการครูคุณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ. ศ. 2542 ได้เสนอแนวคิดและวิธีการจัดการศึกษาที่ท้าทายหลายด้านจึงเป็นเสมือนกฎหมายปฏิรูปการศึกษาจะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติให้ความสำคัญกับการปฏิรูปในด้านต่างๆคือปฏิรูประบบการศึกษาให้สอดคล้องซึ่งกันและกันทั้งระบบปฏิรูปแนวการจัดการศึกษาโดยให้ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ปฏิรูปหลักสูตรและเนื้อหาสาระวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียนปฏิรูประบบการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งหน่วยงานของรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนโดยเน้นเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมปฏิรูประบบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามุ่งเน้นให้มีการยกระดับสถานภาพของวิชาชีพครูการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพข้าราชการครู(กรมวิชาการ.2544 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) รัฐบาลจะมุ่งมั่นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลักสามประการ คือ พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา การเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และเรียนรู้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษา และมีกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 4 ประการ คือ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ซึ่งระบุเจริญ(2555,หน้า 50) การบริหาร และการจัดการศึกษาภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนและสถานศึกษาที่บริหาร และจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยหลักการ และทฤษฎีการบริหารการศึกษา ซึ่งต่างทำงานโดยอาศัย ระบบทีม (Team Work) ดังนั้นการบริหารจำเป็นต้องแบ่งงานกันทำตามความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และความถนัดของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้อย่างสูงสุด ผู้บริหารต้องมี บทบาทผู้นำ แรงจูงใจ กระตุ้นให้ทุกฝ่ายในองค์กรร่วมแรงร่วมใจร่วมมือกันทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายโดยใช้เวลาในการปฏิบัติงานที่รวดเร็วตามเวลาที่กำหนด เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความเข้าใจ ตัดสินใจ สั่งการ ควบคุมพฤติกรรมของข้าราชการครู ณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และทำนายอนาคตขององค์กรอย่างมีแผน ทรงพล เจริญคำ (2555, หน้า 1)

ในการบริหารจัดการสถานศึกษาผู้บริหารถือกันว่าเป็นกลไกที่มีบทบาทสำคัญยิ่ง ทำให้การปฏิรูปการศึกษาไทยบรรลุผลตามเจตนารมณ์ และช่วยให้แผนแม่บทในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นตัวการและเป็นกลไกหลักในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ต้องทำหน้าที่และรับผิดชอบโดยตรงในการดูแล ควบคุมกำกับและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและการทำงานในส่วนต่างๆของสถานศึกษาให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายที่ได้วางไว้ ดังนั้น ความก้าวหน้า หรือ ความล้าหลังของสถานศึกษาและคุณภาพของนักเรียนจะขึ้นอยู่กับความเป็นผู้นำและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหลักผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษานั้น (สำนักงานส่งเสริมวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2549)

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเริ่มตั้งแต่กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีส่วนสำคัญในการจัดการศึกษามากที่สุด โดยมีชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีผู้ปกครองเป็นผู้สะท้อนปัญหา และความต้องการด้านคุณภาพทางการศึกษา องค์กรชุมชน เป็นผู้สะท้อนสภาพของปัญหาความต้องการในการพัฒนา ผู้เรียน ความต้องการที่ครอบคลุมทั้งเขตพื้นที่บริการของสถานศึกษา และมีความสำคัญต่อสถานศึกษาอย่างยิ่ง ศิษย์เก่าของสถานศึกษาเป็นผู้สะท้อนภาพรวมของความรัก ความศรัทธา และความภาคภูมิใจต่อสถาบันการศึกษาที่ตนได้รับการศึกษา รวมทั้งพระภิกษุ เป็นผู้นำเสนอ และเติมเต็มข้อมูลด้าน

คุณธรรม จริยธรรมตามหลักธรรมของศาสนา ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญในการพัฒนาคนให้เป็นคนดีของสังคม ภารดี อนันต์นารี (2551, หน้า 277)

บทบาทการบริหารงานที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเป็นผู้กำหนดทิศทาง (direction setter) คอยเป็นผู้กระตุ้นความเป็นผู้นำ (leader catalyst) เป็นนักวางแผน (planner) เป็นผู้วางแผนทั้งระยะสั้น และระยะยาวร่วมกับคณะกรรมการของสถานศึกษา ผู้ตัดสินใจ (decision maker) ในการบริหาร และการจัดการในสถานศึกษา นักจัดองค์การ (organizer) เป็นผู้กำหนดโครงสร้างในการบริหารงานในสถานศึกษา ผู้จัดการเปลี่ยนแปลง (change manager) เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง การมุ่งใจในการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้ประสานงาน (coordination) กับหน่วยงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา เป็นผู้สื่อสาร (communication) ติดต่อกับประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา อีกทั้งคอยแก้ปัญหาความขัดแย้ง (conflict manager) ระหว่างบุคคล และกลุ่มภายในสถานศึกษา ช่วยแก้ปัญหา (problem manager) ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ผู้จัดการระบบงาน (system manager) เป็นผู้นำในการจัดระบบงาน และการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารการเรียนการสอน (instructional manager) เป็นผู้นำทางด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอน และการบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา ผู้บริหารบุคคล (personnel manager) เป็นผู้สรรหาคัดเลือก รักษา และพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารทรัพยากร (resource manager) เป็นผู้นำในการจัดทรัพยากร ทั้งทรัพย์สิน สิ่งของ และบุคคลมาใช้ในการให้เกิดประโยชน์ และมีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้ประเมินผล (appraiser) เป็นผู้ประเมินผลการทำงาน และโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษา รวมไปถึงเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน (public relator) เป็นผู้นำในการสร้างความสัมพันธ์ในหน่วยงานภายนอก การประชาสัมพันธ์การติดต่อประสานงาน รวมทั้งการให้บริการวิชาการแก่หน่วยงานอื่น จอมพงศ์ มงคลวานิช (2555, หน้า 183-185)

บทบาทด้านบุคลิกภาพเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และขบวนการทางจิตวิทยาทั้งหลาย ได้แก่ การรับรู้ การจำ การคิด จินตนาการ โดยลักษณะท่าทางของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแสดงออกมาได้ทั้งทางร่างกายจิตใจ และความรู้สึกนึกคิด ที่สะท้อนออกมาให้ข้าราชการครูเห็นและเกิดความประทับใจ ฉะนั้น การที่บุคคลจะได้รับการยอมรับนับถือ กานับสนุน ความไว้วางใจ และความประทับใจจากข้าราชการครูนั้น ก็ควรที่จะแสดงบุคลิกภาพที่ดี และเหมาะสมให้ข้าราชการครูเห็น เพราะบุคลิกภาพนับเป็นส่วนประกอบที่สำคัญมีอิทธิพลต่อความรู้สึกและอารมณ์ของข้าราชการครูที่พบเห็นเป็นอย่างยิ่งสิริวรรณ สารนาท (2552, หน้า 69)

ผู้บริหารสถานศึกษาจะได้รับการยอมรับนับถือการสนับสนุนความไว้วางใจและความประทับใจจากข้าราชการครูนั้น ก็ควรที่จะแสดงบุคลิกภาพที่ดีและเหมาะสมให้ข้าราชการครู

เห็น เพราะบุคคลิกภาพนับเป็นส่วนประกอบที่สำคัญมีอิทธิพลต่อความรู้สึกและอารมณ์ของข้าราชการครูที่พบเห็นเป็นอย่างยิ่ง (เอมอร ภูมิศักดิ์ วันศุกร์ที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559)

บทบาทด้านบุคลิกภาพเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลที่แสดงออกมาทั้งด้านรูปลักษณ์ภายนอก และทางด้านจิตใจภายใน โดยมีรูปร่างลักษณะ การแต่งกาย การพูดจา กิริยาท่าทาง อุปนิสัย ความรู้ความสามารถ มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีไหวพริบ วิจารณ์ญาณ สุขุม เยือกเย็น กระตือรือร้น ควบคุมอารมณ์ได้ดี มองโลกในแง่ดี มีคุณธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ มีความสง่างามน่าประทับใจ มีค่านิยม และทัศนคติ ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความแตกต่างจากบุคคลอื่น พิมพ์พรรณ เชื้อบางแก้ว (2556, หน้า 1)

บทบาทด้านความเป็นผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถชักจูงชี้นำควบคุมให้ข้าราชการครูประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ผู้นำต้องทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ตามเกิดความผูกพันกับงานแล้วทุ่มเทความสามารถและพยายามที่จะทำให้งานสำเร็จด้วยความเต็มใจ และให้ปฏิบัติงาน สำเร็จตามที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานในองค์กร หน่วยงานการศึกษา ให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น ต้องศึกษาปัจจัยของการชี้นำสั่งการ ควบคุมการประสานงาน การเกื้อหนุน การกำหนดเป้าหมาย การประเมินผลการปฏิบัติงาน การจัดหาทรัพยากรระดมทรัพยากร การสร้างบรรยากาศการทำงาน แรงจูงใจ การแก้ไขความขัดแย้ง การติดต่อกับหน่วยงานราชการ และหน่วยงานเอกชนต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องใช้การบริหาร และบทบาทผู้นำในเวลาทำงาน เพื่อให้การทำงานบรรลุเป้าหมาย ทรงพล เจริญคำ (2555, หน้า6)

บทบาทด้านความรู้ทางวิชาการ เป็นบทบาทที่ผู้บริหารสถานศึกษากระทำหรือเป็นกิริยาท่าทางที่ผู้นำแสดงออกถึงความสามารถในการพัฒนางานด้านวิชาการโดยการริเริ่มนำทางให้เกิดแนวคิดใหม่ หรือให้การสนับสนุน และส่งเสริมการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้ร่วมงานสามารถรับรู้และสังเกตเห็นการกระทำนั้นได้อย่างชัดเจน บทบาทด้านความรู้ทางวิชาการมีความสำคัญกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยพฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออก โดยนำเอาความรู้ ความสามารถ ความคิด เทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อกระตุ้นให้ข้าราชการครูร่วมมือกับคณะและผู้ที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งผลให้ผู้เรียนสำเร็จในการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด และพัฒนาวิชาชีพครูให้เจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นในการจัดการเรียนการสอนผู้นำแสดงออกถึงความสามารถในการพัฒนางานด้านวิชาการโดยการจัดการหลักสูตร และแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ด้านการวิเคราะห์ และจัดทำหลักสูตร การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การวางแผนการดำเนินงานวิชาการ ด้านการ

จัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การจัดตารางสอนการกำหนดครู การดำเนินการสอน การจัดกิจกรรมตามหลักสูตร การจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร ด้านการจัดสื่อ และวัสดุเพื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย การจัดดำเนินการเกี่ยวกับ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ ห้องสมุด นวัตกรรม ตลอดจนเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศ และพัฒนาการเรียนการสอน ประกอบด้วย การติดตามการดำเนินการสอน การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาครู การประชุมทางวิชาการ และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ประกอบด้วย การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน การประเมินผลการสอนของข้าราชการครู การประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา สัมมา รณิษฐ์ (2556, หน้า 99)

บทบาทด้านความสามารถในการบริหารงานมีความสำคัญกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้กำหนดทิศทางในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการใช้ทรัพยากรอย่างเฉลียวฉลาด และคุ้มค่า ส่วนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดสรรอย่างถูกต้อง และมีการปฏิบัติการได้สำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผลสำเร็จของการจัดการต้องมีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลควบคู่กันไป ผู้บริหารสถานศึกษา ควรแนะนำข้าราชการครู เคารพความรู้และเกียรติของบุคลากรทุกคน ใช้อำนาจและหน้าที่ตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจว่ากิจกรรมทั้งหลายดำเนินไปสู่วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ประสานงานองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ครอบคลุมทิศทางของการทำงาน เช่น สถานการณ์ เครื่องมือ การเงิน ความรู้ และทักษะ เป็นผู้ประสานงานระหว่างบุคลากรฝ่ายต่างๆ ให้เกิดความสามัคคีในการปฏิบัติงานให้ได้ผลงานจากการทำงานมากที่สุดโดยลงทุนน้อยที่สุด ทำให้ข้าราชการครู เคารพ และมีความพึงพอใจในตนเองรับผิดชอบต่องานที่ตัวเองทำ เข้าใจความรู้สึกและการตัดสินใจของข้าราชการครู และหลีกเลี่ยงการใช้ความคิดเห็นของตนเองแต่ฝ่ายเดียว รวมทั้งกำหนดขั้นตอน และวิธีการเพื่อการแก้ปัญหาหรือการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ ให้เป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย สัมมา รณิษฐ์ (2556, หน้า 56)

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษเขตอำเภอเมืองจังหวัดนนทบุรี ตั้งอยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 3 ซึ่งเป็นเขตที่มีการย้าย การสับเปลี่ยนผู้บริหารสถานศึกษาก่อนข้างบ่อย และการเกษียณอายุราชการเป็นจำนวนมาก ดังนั้นบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู จึงมีความสำคัญในการบริหารสถานศึกษา และมีการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนและเป็นที่ต้องการของข้าราชการครู ผู้ปกครองนักเรียนตลอดทั้งบุคลากรทุกฝ่ายทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนนั้น นักวิชาการทางการบริหารการศึกษาหลายท่านต่างแสดงทัศนะตรงกันว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็น

ปัจจัยหลักที่สำคัญและผู้บริหารสถานศึกษาในยุคของการเปลี่ยนแปลงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 (2556, หน้า 3-15)

จากสภาพปัญหาโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษเขตอำเภอเมืองจังหวัดนนทบุรี ผู้บริหารสถานศึกษามีการโยกย้าย การสับเปลี่ยนผู้บริหารสถานศึกษาบ่อยครั้งบ่อย ทำให้ตำแหน่งว่างนานจนเกินไป และการเกษียณอายุราชการเป็นจำนวนมากทำให้บทบาทการบริหารงานในสถานศึกษาเกิดปัญหาขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษเขตอำเภอเมืองจังหวัดนนทบุรี ทั้ง 4 บทบาท คือ บทบาทด้านบุคลิกภาพ บทบาทด้านความเป็นผู้นำ บทบาทด้านความรู้ทางวิชาการและบทบาทด้านความสามารถในการบริหารงานซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับการปรับปรุงและพัฒนาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูที่เกี่ยวข้องในการพัฒนา การจัดการศึกษา และใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริม และพัฒนาให้ข้าราชการครูเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาอันจะส่งผลให้เกิดคุณภาพประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี โดยจำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี มีขอบเขตดังนี้

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำนวนทั้งสิ้น 584 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 225 คน ซึ่งหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

(samplesize) โดยเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (อ้างถึงใน สรุศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ และคณะ, 2557 หน้า 101) โดยสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง

1.1 เพศได้แก่ 1) หญิง 2) ชาย

1.2 วุฒิการศึกษา ได้แก่ 1) ปริญญาตรี 2) สูงกว่าปริญญาตรี

1.3 ตำแหน่ง ได้แก่ 1) ครูผู้ช่วย 2) ครู คศ.1 3) ครู คศ.2 ขึ้นไป

2 ตัวแปรตาม ได้แก่ บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ได้แก่

2.1 บทบาทด้านบุคลิกภาพ

2.2 บทบาทด้านความเป็นผู้นำ

2.3 บทบาทด้านความรู้ทางวิชาการ

2.4 บทบาทด้านความสามารถในการบริหารงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นแบบสอบถาม 2 ตอน คือ

1. ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการครู ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่งข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

2. ตอนที่ 2 บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

แบบสอบถามในตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของ Likert

ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้าราชการครูมีทัศนะต่อบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและบทบาทด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทความรู้ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทด้านความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

จังหวัดนนทบุรีโดยภาพรวมและรายด้านจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง สามารถอภิปรายสรุปผลได้ ดังนี้

2.1 ข้าราชการครูเพศชายกับเพศหญิงมีทัศนคติต่อบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกันมีทัศนคติต่อบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ครอบคลุมด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทความรู้ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และ บทบาทด้านความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา พบประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดนนทบุรีตามทัศนะของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรีแต่ละด้านมีประเด็นที่สมควรนำมาสู่การอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1.1 บทบาทด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากลักษณะต่างๆ ของบุคคลโดยส่วนรวม นับตั้งแต่ลักษณะทางกาย ความรู้สึกนึกคิด การยอมรับนับถือการสนับสนุน ความไว้วางใจ อุปนิสัยประจำตัว ความสามารถ ความสนใจ ความรู้สึกและอารมณ์แบบแผนในการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการแสดงบุคลิกภาพที่เหมาะสมให้ผู้อื่นได้พบเห็น ซึ่งสอดคล้องกับบุญทัน ดอกไธสง (2535:266) ได้กำหนดบทบาทด้านบุคลิกภาพที่ว่า 1) ลักษณะทางกาย ซึ่งลักษณะท่าทางสามารถแสดงออกมาได้ทั้งทางร่างกายจิตใจและความรู้สึกนึกคิดที่สะท้อนออกมาให้ผู้อื่นเห็นและเกิดความประทับใจ ฉะนั้นการที่บุคคลจะได้รับการยอมรับนับ

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ถือ การสนับสนุน ความไว้วางใจ และความประทับใจจากผู้อื่นนั้น ก็ควรที่จะแสดงบุคลิกภาพที่ดี และเหมาะสมให้ผู้อื่นเห็น เพราะบุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อความรู้สึกและอารมณ์ของผู้ที่พบเห็นเป็นอย่างยิ่ง 2) ความรู้สึกนึกคิดซึ่ง การพัฒนาบุคลิกภาพด้านความรู้สึกนึกคิด ความรู้สึกนึกคิดของแต่ละคนย่อมไม่เหมือนกันถ้ามีความรู้สึกนึกคิดในด้านดีไม่มองคนในแง่ร้ายจิตใจก็มีความสุขไม่มีความกังวล ดังนั้นเลขานุการจึงควรพัฒนาบุคลิกภาพด้านความรู้สึกนึกคิดดังนี้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ในการกระทำในสิ่งต่างๆ มีความซื่อสัตย์ กระทำตนให้ผู้อื่นเชื่อถือเรา แล้วความไว้วางใจจะตามมา มีเรื่องสำคัญเขาก็จะให้เราทำ มีความสามารถที่จะทำสิ่งเหล่านั้น ให้เหมาะสมกับผู้ที่มีมอบหมายไว้วางใจให้เราทำ มีความกระตือรือร้น ที่อยากจะทำ เตรียมตัวให้พร้อมอยู่เสมอ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักปรับปรุงงานอยู่เสมอ มีความรับผิดชอบ ไม่ว่าจะทำอะไรก็ตามต้องมีความหวังใจ จะต้องทำให้เสร็จทันตามกำหนดเวลา มีความรอบรู้ ห่วงตัวเอง เดิมชีวิตให้กับตัวเอง มีความจำแม่นและวางตัวเหมาะสมกับกาลเทศะและ 3) การปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งการพัฒนาบุคลิกภาพด้านกายปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขึ้นอยู่กับกลไกของการเคลื่อนไหว และโครงสร้างของสถานศึกษา เป็นผู้วางแผนในชีวิตของเราเองทำให้คนทุกคนดูแตกต่างกันไป บุคลิกที่ไม่ดีแสดงว่าเจ้าของเรือนร่างขาดความเชื่อมั่นในตัวเองถ้าได้เรียนรู้วิธีเสริมสร้างเสน่ห์ให้กับบุคลิกภาพของตนเองแล้วจะไม่เพียงทำให้มีรูปร่างสง่างามเท่านั้น ยังสามารถทำให้การปฏิบัติงานเกิดความเชื่อมั่นงานก็มีประสิทธิภาพอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประณาลี ธีรฤทธิ (2548) เรื่อง การศึกษาด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาบุญตัน อภิบุญโญ ไชยพันธ์(2552) เรื่อง การศึกษาคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่า คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 บทบาทด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาผลการวิจัยพบว่าบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องพหุกรรมส่วนตัวของผู้บริหารที่จะชักนำกิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันเป็นความสัมพันธ์ที่มีบารมีระหว่างผู้นำ และผู้ตาม ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และเป็นความสามารถที่สร้างความเชื่อมั่นให้การสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของ

องค์การซึ่งสอดคล้องกับบุญทัน ดอกไธสง (2535:266) ได้กำหนดบทบาทด้านความเป็นผู้นำว่าผู้มีอิทธิพล มีศิลปะ มีอิทธิพลต่อกลุ่มชนเพื่อให้พวกเขามีความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามต้องการเป็นผู้นำและแนะนำเพราะผู้นำต้องคอยช่วยเหลือกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดตามความสามารถ ผู้นำไม่เพียงแต่ยืนอยู่เบื้องหลังกลุ่มที่คอยแต่วางแผนและผลักดันแต่ผู้นำจะต้องยืนอยู่ข้างหน้ากลุ่ม และนำกลุ่มปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิ้นธร คำเหมือน (2550) เรื่อง บทบาทผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า บทบาทผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เมื่อจำแนกตามประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ ไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา ศรีมาวงษ์(2556) เรื่อง บทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทฤษฎีของผู้บริหาร และครูสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 บทบาทความรู้ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจาก คุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาโดยนำเอาความรู้ ความสามารถ ความคิด เทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อกระตุ้นแนะนำข้าราชการครูให้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนจนบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด และพัฒนาวิชาชีพครูให้เจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชรี นุชนิล (2555) พบว่าบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโดยภาพรวม ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทการบริหารวิชาการอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับครูพบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ วราพร แสนยะมูล (2557) เรื่อง การศึกษาบทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับบทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.4 บทบาทด้านความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจาก

ผู้บริหารไม่ใช่เป็นผู้ปฏิบัติ แต่เป็นผู้ใช้ศิลปะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานจนสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือกแล้ว เป็นกระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตาม เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและการทำงานของหมุ่คณะสอดคล้องกับงานวิจัยของ พนมเทพ สังขะวรรณ (2545) เรื่องการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ตามทัศนะของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ข้าราชการครูโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี มีทัศนะต่อการบริหารงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญมา เหล่าบ้านเหนือ (2550) เรื่อง การศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดร้อยเอ็ดโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และสอดคล้องกับ อรุณี ทองนพคุณ (2558) พบว่า บทบาทการบริหารของผู้บริหารงานของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ทัศนะของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี โดย จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง ข้าราชการครูมีทัศนะต่อบทบาทการบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอ เมือง จังหวัดนนทบุรีโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ดังนี้

2.1 ข้าราชการครูเพศชายกับเพศหญิงมีทัศนะต่อบทบาทการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัย พระมหาบุญทัน อภิบุญโญ ไชยพันธ์(2552) เรื่องการศึกษาคุณลักษณะด้าน บุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่า คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามเพศของ ครูผู้สอนโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประณาลี ยีรัญศิริ (2548) เรื่อง การศึกษาด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อบุคลิกภาพของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่าข้าราชการครูกรุงเทพมหานครที่มี เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่ แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ พนมเทพ สังขะวรรณ (2545) เรื่องการบริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดเล็ก ตามทัศนะของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา

จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ข้าราชการครูที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่ง สอดคล้องกับ สุพัตรา ศรีมาวงษ์ (2556) เรื่อง บทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร และครูสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 การเปรียบเทียบบทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครูเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประณาลี ยี่ญศิริ (2548) เรื่อง การศึกษาด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่า ข้าราชการครูกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลินธร คำเหมือน (2550) เรื่อง บทบาทผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทรรศนะของครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า บทบาทผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พนมเทพ สังขะวรรณ (2545) เรื่อง การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ตามทัศนะของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญมา เหล่าบ้านเหนือ (2550) เรื่อง การศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดร้อยเอ็ด ตามสาขาวุฒิการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และด้านการเป็นผู้บริหารงานวิชาการ และสอดคล้องกับ อรุณี ทองนพคุณ (2558) พบว่า บทบาทการบริหารของผู้บริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต

2.3 ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีทัศนคติต่อบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตอำเภอเมืองจังหวัดนนทบุรี ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัย สุพัตรา ศรีมหาวงษ์ (2556) เรื่อง บทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่าการเปรียบเทียบบทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา วิทยฐานะ ขนาดสถานศึกษาที่สังกัดและประสบการณ์ในการทำงาน ไม่พบความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร
 จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2555). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ทวีพรินท์ (1991) จำกัด
- ทรงพล เจริญคำ. (2555). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นติ้ง เฮาส์,
 ชีระ รุญเจริญ. (2546). *สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- นุชรินุชนิล. (2555). *การศึกษามหาวิทยาลัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร*. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา. เล่มที่ 7, ฉบับที่ 1, 1885-1898.
- บุญทัน ดอกไธสง. (2535). *การจัดการองค์การ*. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเทคโนโลยีสืบค้น.
- บุญมา เหล่าเหนือ. (2550). *การศึกษามหาวิทยาลัยการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ประณัติจริยศิริ. (2548). *การศึกษามหาวิทยาลัยการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พนมเทพ สังขะวรรณ. (2545). การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ตามทัศนะ
ของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด อุบลราชธานี.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- พระมหาบุญตัน อภิปัญญา ไชยพันธ์. (2552). การศึกษาคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครราชสีมา เขต 4. วิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา.
- พิมลพรรณ เชื้อบางแก้ว. (2556). การบริหารความหลากหลายของบุคลากรในองค์กร: กลยุทธ์การ
บริหารทรัพยากรมนุษย์ในยุคเศรษฐกิจสร้างสรรค์. วารสารนักบริหาร. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- ภารดี อนันต์นาวี. (2551). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มนตรี, มิเกล
กาไรชาบาล.
- วรพร แสงชะมุล. (2557). การศึกษาบทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สัมมา ธรนิษฐ์. (2556). หลัก ทฤษฎี และปฏิบัติการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4 .กรุงเทพฯ :
พิมพ์ดีจำกัด.
- สินธรคำเหมือน. (2550). บทบาทผู้นำของผู้บริหารการศึกษาตามสมรรถนะของครูและผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 3
.วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สิริวรรณ สาระนาค. (2542). ประวัติและขอบเขตของวิชาจิตวิทยา. ในมุกดาศรีรงค์และคนอื่น ๆ.
จิตวิทยาทั่วไป (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. (2556). สารสนเทศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 3. นนทบุรี
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549). เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537. กรุงเทพฯ:
คุรุสภา.
- สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, บุญมี พันธุ์ไทย และสมจิตรา เรืองศรี. (2557). ระเบียบวิธีวิจัยทางการ
ศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

- สุพัตรา ศรีมาวงษ์. (2556). บทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและ
ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต2.วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- อรุณีทองนพคุณ. (2558). การศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา.วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.